

15-21 aprel 2021-ci il

BÖYÜK QƏLƏBƏYƏ GEDƏN YOLUN ŞANLI SƏHİFƏLƏRİ

Müsaibimiz millət vəkili, akademik Ziyad Səmədzadədir.

- Ziyad müəllim, siz uzun illərdir media, kütləvi informasiya vasitələri (KİV) ilə əməkdaşlıq edirsiniz və daha çox iqtisadi məsələlərlə bağlı danışır, fikirlərinizi bölüşürsünüz. Amma bu dəfə çox istərdik ki, bir qədər başqa - siyasi məsələlərlə, tarixi 44 günlük İkinci Vətən müharibəsinə, Qələbəmizə, Zəfərimizə doğru gedən yolda başlanğıc, böyük uğur hesab edilən və bu günlərdə beşinci ili tamam olan 2016-cı ilin Aprel hadisələri ilə bağlı fikirlərinizi oxucularla bölüşsünüz.

- Əvvəla onu deyim ki, 32 illik qanlı Dağlıq Qarabağ münaqişəsi artıq geridə qaldı, tarixin arxivinə göndərildi. Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin "vur" əmri ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusu 2020-ci ilin sentyabrın 27-si - səhər saatlarında Ermənistanın növbəti qanlı təxribatı və fitnəkarlığına cavab olaraq, cəbhə boyu əks-hücum əməliyyatına, İkinci Vətən müharibəsinə başladı və cəmi 44 gün ərzində də İkinci Qarabağ savaşını Zəfərlə bitirdi. Düşmən 10 noyabr 2020-ci il tarixli bəyanata imza ataraq, öz məğlubiyyətini qəbul və etiraf etmək məcburiyyətində qaldı. Beləliklə, 1992-1993-cü illərdən Ermənistanın öz havadarları ilə birlikdə Azərbaycan torpaqlarının işğalına son qoyuldu, işğal olunmuş ərazilərimiz geri qaytarıldı. 44 günlük müharibə ilə təkcə Ermənistan deyil, həm də xaricdəki erməni diasporu, erməni lobbisi acı məğlubiyyətə uğradıldı. Onların yüz illərdir Qərb ölkələrində hörmətçək toru kimi qurduqları "şəbəkə", "erməni lobbisi" mifi alt-üst edildi. Onların təsiri altında olan, uzun illər Azərbaycana qarşı yalan makinası rolunda çıxış edən, həqiqətlərin üstünü pərdələyən media qurumlarının əsl simaları üzə çıxdı.

"Müharibə günlərində Azərbaycan prezidenti dünya tarixində rast gəlinməyən daha bir ilk imza atdı, dünyanın 30-dan çox media quruluşuna müsahibə verərək, bir daha öz parlaq zəkasını, intellektual səviyyəsini, düşmən və onun havadarları üzərində açıq-aşkar üstünlüyünü nümayiş etdirdi..."

- Bu məqamda istərdik ki, fikirlərinizi konkret nümunələrlə, faktlarla çatdırarsınız...

- Bəli, konkret faktlarla danışmaq istəyirəm. Ölkə prezidentinin müharibə günlərində, oktyabr ayının 25-də ABŞ-ın "Fox News" televiziya kanalına və oktyabrın 24-də Fransanın "Figaro" qəzetinə müsahibəsindən də görmək mümkündür ki, uzun illərdir Azərbaycanla bağlı aparılan yalan, iftira kampaniyası nəcə faş olundu. Ümumiyyətlə, müharibə günlərində Azərbaycan prezidenti dünya tarixində rast gəlinməyən daha bir ilk imza atdı, dünyanın Qərb ölkələrini, qardaş Türkiyəni, Qətərin, Rusiyanı, Yaponiyanı və başqa dövlətlərin 30-dan çox media qurumuna müsahibə verərək, bir daha öz parlaq zəkasını, intellektual səviyyəsini, düşmən və onun havadarları üzərində açıq-aşkar üstünlüyünü nümayiş etdirdi. Konkret şəkildə adıçəkilən müsahibələrə gəlincə, Azərbaycan prezidentinə ünvanlanan suallar həmin media orqanlarının kimin və nəyin yanında dayanmışın, həqiqətdən və ədalətdən uzaq olduqlarını "bulanıq suda balıq tutmaq" istəklərinin əyani təsdiqinə çevrildi. Məsələn, "Figaro"nun müxbirinin ilk sualı artıq onların gizlində qalmayıb, aşkara çıxan niyyətlərindən xəbər verdi. "Cənab Prezident, birinci sualım belədir, nəyə görə Siz sentyabrın 27-də Dağlıq Qarabağ qarşı hücumu keçməmişiz və bu hərbi hücumun siyasi məqsədləri nədir" sualı ilə müxbir böyük bir media qurumunun əsl "məramı"nı ortaya qoymuş oldu. Ancaq cavab da çox sərrast, ifadəci idi.

Azərbaycan Prezidenti cavabında dedi: "Biz sentyabrın 27-də Dağlıq Qarabağ qarşı hərbi hücumu keçməmişik, Ermənistan Azərbaycana qarşı hərbi hü-

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinə gedən yeni yolun açılışını edib

cuma keçmişdir. Bu hərbi hücumun ilk saatlarında bizim mülki şəxslər və hərbi qulluqçularımız arasında qurbanlarımız olmuşdur. Bu, üç ay müddətində Ermənistan tərəfindən Azərbaycana qarşı üçüncü hərbi təxribat idi. Onlar birinci dəfə bizə Qarabağ bölgəsindən uzaqda olan Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədində hücum etdilər. Beynəlxalq müşahidəçilərin yekdil rəyi ondan ibarət idi ki, Ermənistan bizə qarşı hücum etmişdir. Onlar yeni əraziləri işğal etmək istəyirdilər. Onlar bizim Ermənistanla dövlət sərhədindən bir neçə kilometr məsafədə yerləşən strateji enerji infrastrukturunu üzərində nəzarəti ələ keçirmək və bizi, ola bilsin Avropa istehlakçılarını şantaj etmək idi. Onlara ciddi cavab verildi. Biz onların geriyə çəkilməsinə nail olduq. Lakin əfsuslar olsun ki, növbəti ay - avqust ayında onlar azərbaycanlılara qarşı terror aktları törətməyi planlaşdıran diversiya qrupunu göndərdilər. Bu sabotaj qrupunun başçısı bizim hərbi qulluqçular tərəfindən saxlanılmışdır və o, ifadə verir. Beləliklə bu, danışıqları pozmaq və Azərbaycana hücum etmək üçün qəsdən edilən bir cəhddir. Bu hücumu etməklə Ermənistanın güddüiyü siyasi məqsədlərə gəlinmə, bunlar status-kvonun dəyişməz olaraq qalmasından, bu eskalasiyaya görə günahı bizim üstümüzə atmaqdan, danışıqların tamamilə pozulmasından, üçüncü ölkələri münaqişəyə cəlb etməkdən və münaqişəni beynəlmilləşdirməkdən ibarət idi. Biz onlara yalnız adekvat cavab verdik..."

Bunun ardınca ünvanlanan suallar və onlara verilən cavablar, ölkə prezidentinin, necə deyirlər, sərrast zərbələrlə bir-bir hədəfə vurmağı bir daha Azərbaycanın haqlı mövqeyinin təntənəsi, erməni lobbisinin təsiri altında olanların isə ifşası ilə sonuclandır.

Yaxud "Fox News"a verilən cavablara nəzər salaq. Müxbirin "...Bir çox məlumatlara görə, sentyabrın 27-də - müharibənin bu ən son mərhələsində Dağlıq Qarabağ regionunda nisbi sülh var idi, müəyyən növ diplomatik çərçivə var idi, insanlarda bu münaqişənin həll edilməsi ilə bağlı ideya var idi, lakin Sizin qüvvələr döyüşlərə başladı. Nəyə görə Siz indi hərəkətə keçməyə qərar verdiniz?" sualı artıq onların məqsədinin nədən ibarət olduğunu, kimlərin dirijor çubuğu ilə hərəkət etdiklərini nümayiş etdirdi. Müxbirin növbəti "...Lakin mənim sualım odur ki, niyə 2020-ci ildə Siz müharibəyə yenidən başlamaq istəyirsiniz? 20 il idi ki, sakitlik idi..." sualı isə artıq sual deyil, ittiham idi, müxbir sanki müstəntiq, dövlət ittihamçısı, prokuror "rolu"nda çıxış edirdi, ancaq unudurdu ki, qarşısındakı güclənmiş, qüdrətlənmiş Azərbaycanın müdrik və uzaqqörən Lideri İlham Əliyevdir.

Azərbaycan Prezidenti cavabında "... bu, Ermənistanla açıq xarici dəstək üzündən baş vermişdir. Biz müharibəyə başlamışıq. Biz, sadəcə, cavab verdik və biz bunu Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ni-

zamməsi əsasında edirik. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsi hər bir ölkənin özünümüdfəə hüququnu təmin edir. Bizim etdiyimiz odur ki, biz özümüzü müdfəə edirik və biz Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınan ərazilərini erməni işğalından azad edirik. Bundan artıq heç bir şey etmirik. Erməni xalqına gəldikdə, mən dəfələrlə demişəm ki, Dağlıq Qarabağda yaşayan ermənilər bizim vətəndaşlarımızdır, biz onların qeydində qalacağıq. Onlar oraya qayıdacaq, azərbaycanlılarla yanaşı, ləyaqət, sülh içində yaşayacaqlar", - deyərək bir daha Ermənistanla və onlara havadarlıq edənlərə, onların toruna düşmənlərə, onlara dəstək verənlərə tərs şillə və şapalaq vurmuş oldu.

"Lakin, cənab Prezident, biz bilirik ki, Sizin hökumətiniz daxilində insan haqlarının pozulması, söz azadlığının sıxış-

faş, işfə etmiş oldu. Azərbaycan hər zaman və daim ədalətin, haqqın yanında olduğunu sübut etdi. Beləliklə, 44 günlük müharibə ilə nəinki hər bəşgərində, həm də informasiya cəbhəsində tarixi Qələbə əldə edildi, Ermənistanla yanaşı, onun yanında olanlar, həqiqətin gözüne daş basanlar, "erməni lobbisi" mifi yerlə-yeksan edildi. Bəli, bu gün Qarabağımız azaddır, öz Ana Vətənimizdir. Onu heç kim Azərbaycanından, öz Ana Vətənimizdən qopara bilməz və bilməyəcək!

"2016-cı ilin aprelinde Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandanın əmri ilə hərəkətə keçdi, Azərbaycanın növbəti dəfə torpaqlarının işğalına imkan verilmədi..."

- Ziyad müəllim, o da sirr deyil ki, Qarabağın işğaldan qurtuluşuna, Böyük Qələbə və Zəfərə gedən yol heç də asan

dırılması ilə bağlı bəzi ittihamlar var, xüsusilə, korrupsiya və həm hökumətdə, həm də bir çox korporativ strukturlarda ailə idarəçiliyi ilə bağlı. Bu, ictimaiyyətinizin, ya da ictimaiyyətinizin böyi qanun pozuntuları hesab olunan hallardan diqqəti yayındırmaq üçün deyil?" sualına verilən cavab isə yəqin ki, uzun illər nə həmin telekanalın, nə də arxalığında dayananların, onlara havadarlıq edənlərin və onların havadarlıq etdiklərinin yaddaşlarından silinməyəcək. Hər dəfə xatırladıqca öz əsl simalarını görəəcəklər.

Belə ki, Azərbaycan prezidenti "... Xeyr, korrupsiya var və biz buna qarşı mübarizə aparırıq. Biz geniş iqtisadi islahatlar proqramı təqdim etmişik. Son vaxtlarda bir çox insanlar, bir çox hökumət rəsmiləri və yüksək rütbəli rəsmilər korrupsiya ittihamı ilə həbs olunublar. Korrupsiya hər yerdə var və biz bununla mübarizə aparırıq. Ailə idarəçiliyinə gəlincə, mən bir daha sizin öz ölkənizə diqqət çəkmək istəyirəm, orada mühüm vəzifələri ata və oğul tutmuşdu. Buş ailəsi, Klinton ailəsi, ər və arvad, Kennedi ailəsi və bir çox başqa ölkələrdə. Beləliklə, bu, ABŞ-da baş verənlərdən fərqlənir", - deyərək əl bir zərbə vurmuş oldu ki, illərlə onun zərbəsindən çətin özlərini gəlsinlər. Bəli, Azərbaycan prezidenti bir daha öz parlaq zəkası, intellekti ilə Azərbaycana qarşı oynanılan oyunu

və hamar olmadı, çox çətinliklər, məneələr aşıldı, dəf edildi...

- Tamamilə, doğrudur. Bəli, mütləq şəkildə qeyd etmək lazımdır ki, ötən illər ərzində Qarabağın işğaldan azad olunmasına gedən yol heç də asan olmadı. Bunun üçün illərlə gərgin əmək sərf edildi. Ulu Öndər cənab Heydər Əliyevin ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdışından başlayaraq, onun siyasətinin layiqli və uğurlu davamçısı ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin iqtidarlığı dövründə də Qarabağ, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinə son qoyulması, ədalətin zəfər çalması, Azərbaycanın suverenliyinin bərpa olunması üçün çox böyük və mühüm addımlar atıldı, tarixi işlər görüldü. Xüsusilə də, 2016-cı ilin 4 günlük Aprel döyüşləri Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin həlli yolunda çox mühüm addımlardan oldu. 2016-cı ilin aprel ayının 1-dən 2-nə keçən gecə işğalçı Ermənistan tərəfindən yenidən cəbhə xəttində təxribat törədildi, onsuz da kövrək olan atəşkəs rejimi pozuldu və Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandanın əmri ilə hərəkətə keçdi, Azərbaycanın növbəti dəfə torpaqlarının işğalına imkan verilmədi. Cəmi 4 gün davam edən uğurlu əməliyyatlar, döyüşlər zamanı düşmən hər mənada - həm silah-sursat, texnika, həm də canlı qüvvə sarıdan böyük itkiyə uğradıldı, Tərtər-Ağdərə istiqamə-

tində, eləcə də Cəbrayıl-Xocavənd istiqamətində mühüm strateji məntəqələr ələ keçirildi, işğaldan azad olundu, xüsusilə, 1993-cü ilin avqustundan işğaldan olan Cəbrayıl rayonunun iri yaşayış məntəqələrindən biri - Cocuq Mərcanlı və onun yaxınlığında yerləşən Lələ təpə yüksəkliyi düşmən tapdağından qurtarıldı, həmin ərazilərdə 23 ildən sonra üçrəngli Azərbaycan bayrağı dalğalandırıldı. Düşməni və onun havadarlarına həmin döyüşlər zamanı hər mənada sarsıdıcı - istər hərbi, istər siyasi, istər diplomatik zərbələr endirildi, məğlubedilməz "erməni ordusu" mifi tamamilə məhv, alt-üst edildi. Azərbaycan dövləti, Azərbaycan xalqı, Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan prezidenti bir daha bütün dünyaya nümayiş etdirdi ki, heç zaman işğal faktı ilə barışmayıb və barışmayacaq, istənilən düşməni yerində tutmağa hazır və qadirdir.

Azərbaycan dövlətinin, Azərbaycan Ordusunun bu əzmini görən ermənilər və Ermənistan rəhbərliyi yenidən əl-ayağa düşməyə, öz havadarlarını hərəkətə keçirməyə başladı, siyasi-diplomatik müdaxilə cəhdlərinə baş vuruldu. Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin və bu ölkənin Müdafiə naziri Sergey Şoyqu Azərbaycan prezidentinə telefon açdı, belə demək mümkünsə, Ermənistan Azərbaycanın haqlı qəzəbindən xilas edilmiş oldu. Belə ki, 2014-cü ilin aprelin 5-də Azərbaycan növbəti dəfə atəşkəs elan etməyə razı salındı. Moskva şəhərində hər iki ölkənin müdafiə nazirlərinin birinci müavinlərinin iştirakı və imzası ilə növbəti dəfə atəşkəs imza atıldı.

Həmin günlərdə, eyni zamanda, qardaş və dost, hər zaman Azərbaycanın yanında olan Türkiyənin Prezidenti cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycan Prezidentinə zəng etdi, bir daha ölkəsinin və özünün dəstəyini ifadə etmiş oldu. Bunun özü də bir tarixdir və heç zaman unudula bilməz!

Kiçik Mərcanlı və ya Cocuq Mərcanlı...

- Yeri gəlmişkən, istərdik ki, oxuculara, izləyicilərə Cocuq Mərcanlı tarixi barədə məlumat verəsiniz. Mümkündürmü?

- Tarixçi olmasam da, bu sualı cavablandırmağa çalışacağam. Tarixi mənbələrə görə, Cocuq Mərcanlı XIX əsrdə Cavadağa Cavanşirə məxsus ərazidə salınmışdır. Etnotoponimdir. Mərcanlı tayfa adını özündə əks etdirir. Burada cocuq sözü yaşayış məntəqəsini Böyük Mərcanlı kəndindən fərqləndirməyə xidmət edir. Xatırladım ki, 1993-cü ildə Ermənistan ordusu hücumu keçərək, Cəbrayıl rayonunun bütün ərazisini ələ keçirdi və digər bölgələr kimi, adıçəkilən kənd də tamamilə dağıdıldı. 4 ay sonra Azərbaycan ordusunun əks-hücumu nəticəsində Ermənistan ordusu kənddən çıxmağa məcbur olaraq, kəndin ətrafındakı yüksəkliklərdə mövqə tutdu. Atəşkəsdən sonrakı dövr ərzində kənd cəbhə zonasına çox yaxın yerləşdiyi üçün əhali ora qayıda bilmədi, burada cəmi bir nəfər - Oqtay Həziyev daimi yaşadı. Həminçin, qeyd edildiyi kimi, 2016-cı ilin 4 günlük uğurlu Aprel döyüşləri zamanı həm Cocuq Mərcanlı kəndi, həm də onun yaxınlığında yerləşən Lələ təpə yüksəkliyi Azərbaycan Ordusu tərəfindən işğaldan azad edildi. Mühüm məqamlardan biri də odur ki, Azərbaycanın dörd günlük əməliyyatları zamanı əldə etdiyi uğurlar Ermənistanla böyük gərginlik, qarşıdurma, böhran, xaos yaratdı, qanlı cinayətkar, Xocalı qatili Serj Sarkisyanın hakimiyyətə dayaqları ləğvəyə başladı. Aprel döyüşləri həm də Azərbaycan xalqının döyüş, Qələbə ruhunu artırdı...

"Aprel döyüşlərində qazanılan Qələbədən sonra Cocuq Mərcanlı kəndində təhlükəsiz yaşayışın bərpa edilməsinə, məcburi köçkünlərin öz ata-baba yurdlarına qayıtılmasına əlverişli şərait yarandı..." (ardı var)

Müsaibəni apardı: Kamil HƏMZƏOĞLU